

Zmiany w PROW

STR. | VII |

Dobre praktyki. Przykłady
zrealizowanych projektów

STR. | XI |

Tabelaryczne dane o realizacji
PROW na lata 2007-2013

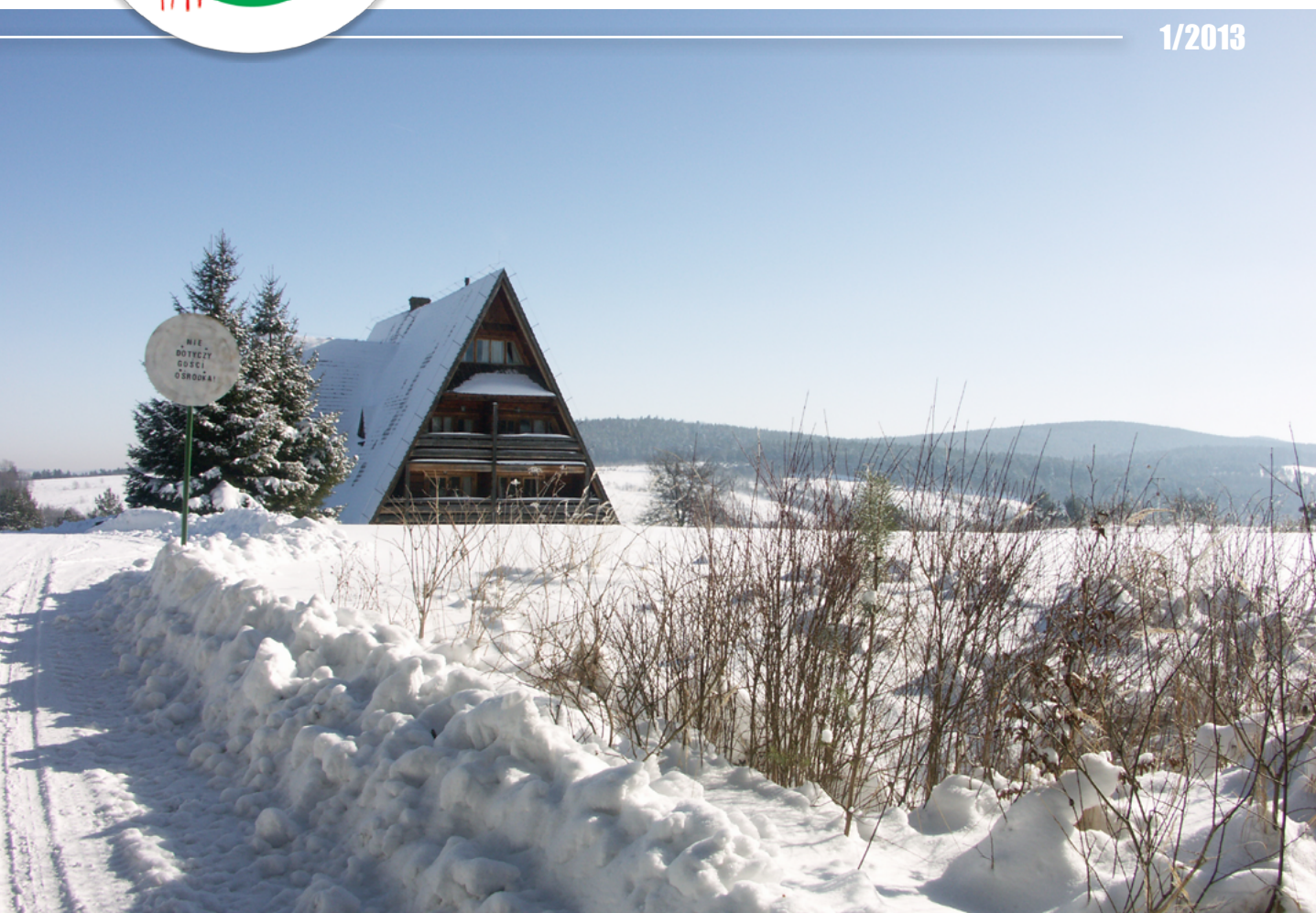
STR. | XII |

PROW *Więści*

INFORMACJA DOTYCZĄCA PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013

1/2013

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Publikacja opracowana w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

WAŻNE INSTYTUCJE DLA PROW 2007-2013

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA:
MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

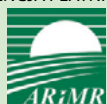
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<http://www.minrol.gov.pl>

JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA:
GENERALNY INSPEKTOR KONTROLI SKARBOWEJ

Ministerstwo Finansów
<http://www.mf.gov.pl>

AGENCJA PŁATNICZA:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl/>

PODMIOTY WDRAŻAJĄCE:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl>

Agencja Rynku Rolnego
<http://www.arr.gov.pl>

Samorządy Województw:

Dolnośląskie: www.umwd.dolnyslask.pl
Kujawsko-Pomorskie: www.kujawsko-pomorskie.pl
Lubelskie: www.lubelskie.pl
Lubuskie: www.lubuskie.pl
Łódzkie: www.lodzkie.pl
Małopolskie: www.malopolskie.pl
Mazowieckie: www.mazovia.pl
Opolskie: www.umwo.opole.pl
Podkarpackie: www.umwp.podkarpackie.pl
Podlaskie: www.wrotapodlasia.pl
Pomorskie: www.woj-pomorskie.pl
Śląskie: www.slaskie.pl
Świętokrzyskie: www.sejmik.kielce.pl
Warmińsko-Mazurskie: www.wrota.warmia.mazury.pl
Wielkopolskie: www.umwwo.pl
Zachodniopomorskie: www.wzp.pl

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
www.fapa.com.pl

1. Informacja na temat realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	III
2. Aktualności	VI
3. Zmiany w PROW	VII
4. Rozwój grup producentów rolnych	VIII
5. Dobre praktyki. Przykłady zrealizowanych projektów	XI
6. Tabelaryczne dane o realizacji PROW na lata 2007 -2013	XII

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przedstawiamy Państwu pierwszy w tym roku numer elektronicznego miesięcznika PROWieści. W numerze tym, w krótkiej formie zostały przedstawione informacje w zakresie:

- realizacji PROW 2007-2013,
- informacje o spotkaniach Ministra w sprawach przyszłości WPR,
- rozwoju grup producentów rolnych,
- zmian w PROW 2007-2013,
- propozycji przykładów zrealizowanych projektów „Dobre praktyki”,
- szczegółowych danych o realizacji PROW na lata 2007 -2013.

Polecamy Państwu, w tym numerze w szczególności, informację dotyczącą rozwoju grup producentów rolnych w Polsce i pomocy dla rozwoju grup producentów w ramach PROW 2007-2013

Miesięcznik PROWieści zamieszczony jest na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich www.ksow.gov.pl, a informacja o jego wydaniu rozsyłana jest drogą elektroniczną do wybranych beneficjentów PROW, partnerów KSOW oraz instytucji i osób zajmujących się rozwojem obszarów wiejskich w Polsce.

Mamy nadzieję, że informacja o realizacji PROW 2007-2013 i rozpowszechnianie dobrych praktyk w zakresie realizowanych programów pomocy UE w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, będzie pozytywnie wpływać na poprawę wdrażania instrumentów rozwoju obszarów wiejskich oraz zapewni lepszą dystrybucję informacji o efektach realizacji tych instrumentów. Jesteśmy przekonani, że dostępność informacji o zmianach w poszczególnych działaniach PROW 2007-2013 i organizowanych spotkaniach, konferencjach, szkoleniach, konkursach, seminariach będzie sprzyjać także urzeczywistnieniu się zasady partnerstwa oraz nowoczesnego, efektywnego sposobu wymiany informacji i pozyskiwania wiedzy.

Zapewnienie wszystkim podmiotom, współpracującym w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi doptywu informacji i umożliwienie wymiany doświadczeń związanych z rozwojem obszarów wiejskich pozwala na podejmowanie trafnych decyzji, zarówno przez inwestorów jak i administrację publiczną, na wszystkich poziomach zarządzania. Zachęcamy do lektury i współpracy przy redakcji „PROWieści”.

Redakcja „PROWieści”

Informacja na temat realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

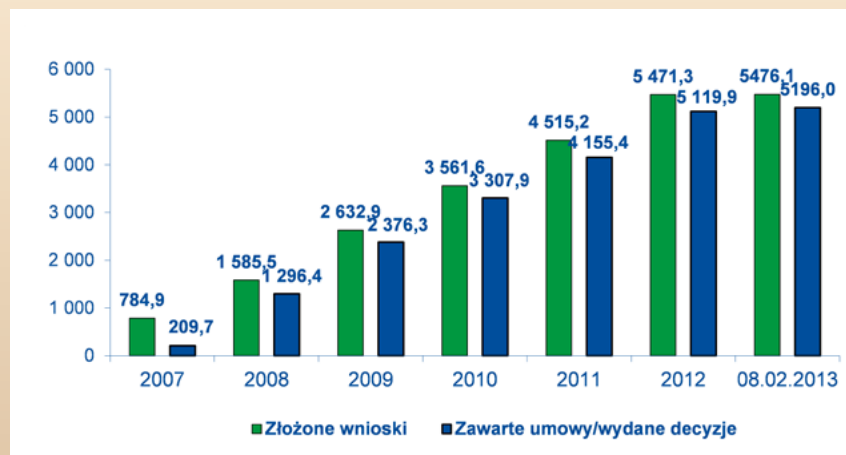
Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wdrażany w Polsce od 2007 roku. Łączna kwota środków przeznaczonych na realizację działań w ramach PROW 2007-2013 wynosi ponad 17 mld euro. W 2010 roku całkowita alokacja dla Programu została zwiększona o prawie 170 mln euro. Środki te mogły być przeznaczone przez kraje członkowskie wyłącznie na realizację projektów z zakresu restrukturyzacji produkcji mleka, gospodarki wodnej, pozyskiwania energii odnawialnej, internet szerokopasmowy, czy też na finansowanie bioróżnorodności. Głównym zadaniem realizowanego programu to wspieranie modernizacji i wzrostu konkurencyjności sektora rolno-spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich. W ramach czterech osi realizowane są 22 działania oraz pomoc techniczna. Duża część z nich adresowana jest do rolników i producentów rolnych.

Najnowsze dane o realizacji PROW 2007-2013.

Realizacja przebiegu programu monitorowana jest na bieżąco. Do dnia 8 lutego 2013 r. w ramach realizacji PROW 2007 - 2013 beneficjenci złożyli już łącznie prawie 5,48 mln wniosków. Zawarto blisko 5,20 mln umów/decyzji na kwotę stanowiącą ponad 84 % całości alokacji dla Programu. Sukce-

Wykres 1. Liczba złożonych wniosków oraz zawartych umów/decyzji w ramach PROW 2007-2013 (narastająco w tys.).

sywny wzrost liczby złożonych wniosków i wydanych decyzji obrazuje pierwszy wykres.

Wykres drugi przedstawia realizację płatności w kolejnych latach wdrażania PROW 2007-2013 na dzień 8 lutego 2013 r.

Unii Europejskiej.

Procent wykorzystania alokacji ogółem na poziomie kontraktacji wg stanu na dzień 8 lutego 2013 r. przedstawiono na wykresie trzecim.

Natomiast na wykresie czwartym przedstawiono stopień wykorzystania,

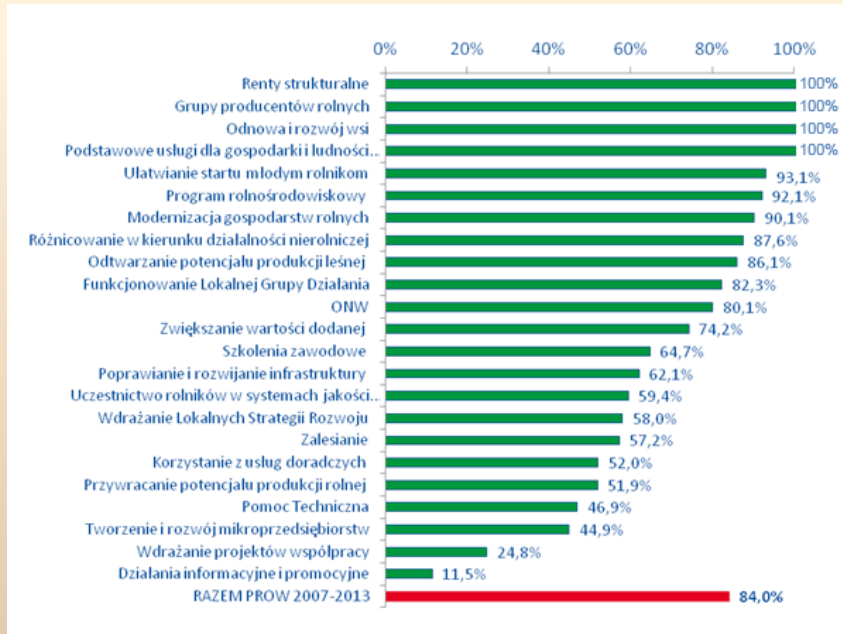
Wykres 2. Płatności zrealizowane w kolejnych latach (narastająco).

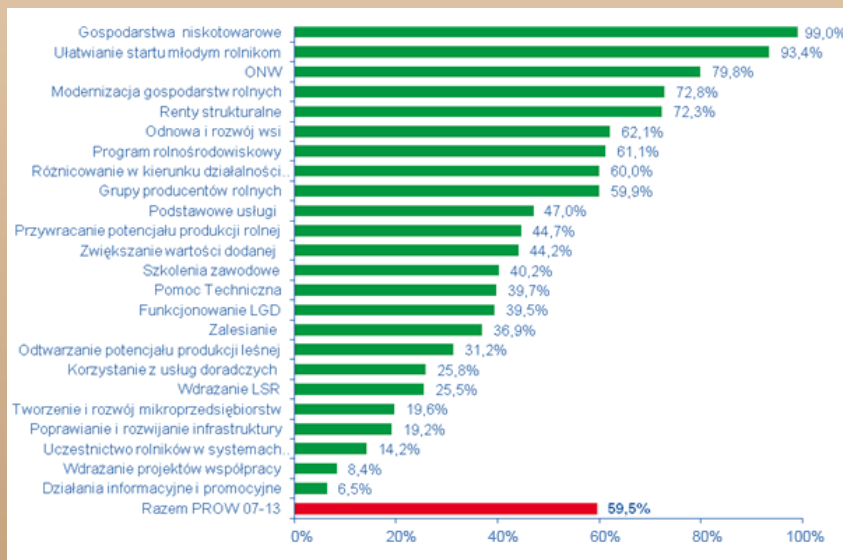
Zrealizowane płatności osiągnęły już ponad 43 mld zł. Stawia to Polskę wśród krajów wdrażających Program w najszybszym tempie spośród państw

na dzień 8 lutego 2013 r., środków na realizację poszczególnych działań PROW 2007-2013.

Wykres 3. Procent wykorzystania alokacji ogółem na poziomie kontraktacji.

Wykres 4. Zrealizowane płatności - % wykorzystanie środków EFRROW, wg działań.

Należy podkreślić, że największe zainteresowanie beneficjentów dotyczy działań inwestycyjnych w ramach I osi. Można tu wymienić takie działania jak Modernizacja gospodarstw rolnych, gdzie w ciągu trzech lat wdrażania

PROW 2007-2013 złożono blisko 80 tys. wniosków, na kwotę stanowiącą prawie 130% całkowitej alokacji przeznaczonej na to działanie (ponad 11 mld zł). Aby sfinansować jak największą ilość projektów, poprawiających konkurencyjność

naszych gospodarstw, budżet tego działania kilkakrotnie był zwiększany. Równie dużym zainteresowaniem cieszy się działanie Ułatwianie startu młodym rolnikom. Osoby podejmujące po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa mogą otrzymać na start 75 tys. zł. Premia została zwiększona z 50 tys. zł, tak aby umożliwić młodym rolnikom przeprowadzenie niezbędnych inwestycji pozwalających na zmodernizowanie przejmowanych gospodarstw. Ponad 29 tys. młodych rolników złożyło wnioski w ramach tego działania. Kwota z wydanych decyzji wynosi ponad 93% dostępnych środków przeznaczonych na finansowanie premii. W ramach tej samej osi wdrażane jest działanie Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych. Działanie to zostało wprowadzone w roku 2010 w celu zapewnienia dodatkowej pomocy dla gospodarstw rolnych, które poniosły straty w wyniku powodzi. Łącznie złożono już prawie 7 tys. wniosków, które wyczerpują dużą część kwoty 100 ml Euro, przeznaczonej na finansowanie tego działania. Wspierane jest również tworzenie grup producentów rolnych. Obecnie ponad 915 grup korzysta ze środków Programu. Ponadto aby wspierać rozwój grup producentów rolnych w działaniu Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej wprowadzono priorytet dla korzystających z finansowania w ramach tego działania grup. Łącznie w ramach tego działania grupy producentów rolnych, jak również inni wnioskodawcy złożyli ponad 2,8 tys. wniosków, z czego zawarto prawie 1,4 tys. umów na kwotę blisko 2,5 mld zł, przeznaczonej na realizację tego działania. Dodatkowym instrumentem, wspierającym pośrednio rolników, jest działanie Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa. Działanie realizowane jest poprzez dwa schematy: schemat I – Scalanie gruntów, schemat II- Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi.

W ramach schematu I, istnieje możliwość m.in.: poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonanie prac scaleniowych, wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdów do zabudowań gospodarczych. W ramach schematu II, istnieje możliwość m.in. poprawy jakości gleb poprzez regulację stosunków wodnych, zwiększenie retencji wodnej, poprawę ochrony użytków rolnych przed powodzią. Łącznie złożono na to działanie 622 wniosków. Wydane decyzje 507, wykorzystują budżet tego działania w ponad 62,1%.

W osi II realizowane są przede wszystkim działania związane z płatnościami dla gospodarstw, które mają niekorzystne warunki do gospodarowania oraz dla tych, które realizują programy rolnośrodowiskowe oraz zalesienia gruntów rolnych i gruntów innych niż rolne. Łącznie w ramach tej osi złożono prawie 5,1 mln wniosków. Zrealizowane płatności wynoszą ponad 66,3 limity środków.

Bardzo duże zainteresowanie beneficjenci wykazują również działaniami osi III w ramach, której realizowane są: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej oraz Odnowa i rozwój wsi. W ramach dwóch pierwszych działań mieszkańcy małych miejscowości wiejskich mogą ubiegać się o refundacje kosztów poniesionych na realizację przedsięwzięć związanych z tworzeniem lub rozwijaniem drobnej przedsiębiorczości i tworzeniem nowych miejsc pracy. W ramach działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej rolnicy i osoby zamieszkujące wraz z nimi w gospodarstwie mogą się starać o refundację środków poniesionych na projekty inwestycyjne, których celem jest uzyskiwanie pozarolniczych dochodów w gospodarstwie. Refundacja ta może wynieść od 50 do 80% kosztów poniesionych w ramach realizacji projektów. Podwyższony poziom dofinansowania w ramach tego działania został wpro-

wadzony w roku 2010 i dotyczy gospodarstw w których wystąpiły straty wynikające z wystąpienia różnych zdarzeń losowych. Łącznie złożono już prawie 29 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z prawie 14,3 tys. beneficjentów, na kwotę przekraczającą 87,6 % dostępnych środków. Natomiast w działaniu Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, osoby podejmujące lub rozwijające działalność gospodarczą w małych miejscowościach wiejskich złożyły w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa już ponad 31 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z ponad 10,5 tys. beneficjentów, co stanowi 44,9 % dostępnych środków w tym działaniu.

W ramach osi III wdrażane są też dwa działania wspierające samorządy wiejskie w modernizowaniu infrastruktury i przestrzeni publicznej małych miejscowości położonych na obszarach wiejskich. W ramach działania Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej zwiększono budżet o około 65 mln euro tym samym samorządy gminne mają do wykorzystania większe środki na tak niezbędne inwestycje jak budowa lub modernizacja infrastruktury wodnokanalizacyjnej, gospodarka odpadami komunalnymi czy też z zakresu pozyskiwania energii odnawialnej na potrzeby społeczności gmin wiejskich. Ponadto wprowadzono też zmianę, która pozwoliła gminom na budowę i modernizację infrastruktury małych targowisk wiejskich co przyczyni się do poprawy warunków sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych. Do chwili obecnej gminy złożyły już prawie 4,5 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z prawie 3,5 tys. beneficjentów, co wyczerpało w 100% limit dostępnych w ramach tego działania środków.

W ramach działania Odnowa i rozwój wsi wspierane są między innymi projekty dotyczące budowy boisk szkolnych, świetlic, modernizacji i remontów budynków użyteczności publicznej, renowacji zabytkowych budowli oraz porządkowanie przestrzeni publicznej w małych miejscowościach wiejskich. Łącznie beneficjenci złożyli już ponad

7,9 tys. wniosków na kwotę ponad 4,5 mld zł. Zawarte umowy wyczerpują budżet tego działania w 100%.

Na koniec należy wskazać na ogromne znaczenie Osii IV Leader, w ramach której lokalne społeczności wiejskie wdrażają oddolnie przygotowane strategie i projekty wspierające rozwój obszarów wiejskich. W Polsce funkcjonuje 336 Lokalnych Grup Działania realizujących małe projekty aktywizujące mieszkańców obszarów wiejskich oraz projekty z zakresu osi III dotyczące tworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju przedsiębiorczości czy też odnowy wsi. Łącznie LGD zawarły umowy na prawie 58% środków przeznaczonych na realizację działań Osii IV.

W dalszej części, tego numeru PROWięści, w odrębnej informacji przedstawiamy Państwu efekty realizacji działania PROW 2007-2013 „Grupy producentów rolnych”.

Uprzejmie informujemy, że szczegółowe informacje dotyczące realizacji poszczególnych działań PROW 2007-2013 znajdują się, w opracowywanej co miesiąc, informacji bieżącej z monitoringu „Bieżące informacje na temat realizacji PROW 2007 – 2013”, zamieszczonej na stronie internetowej Ministerstwa www.minrol.gov.pl, w zakładce monitoring i sprawozdawczość PROW 2007-2013.

(MRiRW ROW)

Po szczycie budżetowym w Brukseli

Polska jest wielkim zwycięzcą tego szczytu i polscy rolnicy też na nim wygrali – powiedział minister Stanisław Kalemba, który spotkał się z dziennikarzami, aby bezpośrednio po zakończeniu szczytu budżetowego w Brukseli, przedstawić propozycje dla Polski w zakresie rolnictwa.

Środki na Wspólną Politykę Rolną w Unii Europejskiej dla wszystkich państw spadły o 10 %, a dla Polski udało się utworzyć mechanizmy, aby budżet ten mógł wzrosnąć o 10 % – powiedział minister Stanisław Kalemba.

Według przyjętych propozycji mogą nastąpić przeniesienia do 25 % z II filaru na I filar Wspólnej Polityki Rolnej. Dzięki temu płatności bezpośrednie dla polskich rolników zostaną w pierwszych latach na tym samym, co obecnie poziomie, a w kolejnych latach mogą osiągnąć poziom średniej unijnej, co było naszym celem w toczących się negocjacjach.

Przesunięte środki będą mogły być uzupełnione z budżetu krajowego, a część zadań dotychczas realizowanych z tego filara będzie sfinansowana środkami z funduszy spójności.

Spójność dotyczy całego obszaru Polski. Mamy strategię rozwoju obszarów wiejskich i założenia do umowy partnerskiej z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego w sprawie wykorzystania części funduszy spójności na terenach wiejskich m.in. w zakresie budowy dróg lokalnych czy szerokopasmowego Internetu. – zwrócił uwagę minister Stanisław Kalemba. Dodał także, że zawarty został zapis, aby tam, gdzie samorządy nie mogą odpisać sobie podatku VAT, mógłby on być wliczony do kosztów kwalifikowanych. W ten sposób szacujemy, że inwestycje te mogą zostać zwiększone o około 7 mld euro – podkreślił minister.

Szef resortu rolnictwa zwrócił

również uwagę, że konieczna jest solidna praca aby jak najlepiej wykorzystać wszystkie unijne środki, których dla Polski jest więcej niż w poprzednich latach.

Warto inwestować w rolnictwo, gdyż jest ono naszą szansą na dalszy, dynamiczny rozwój, bowiem już teraz sprzedajemy ¼ naszej produkcji rolnej za granicę, a osiągnane dodatkowo saldo tej wymiany wynosi ponad 3,5 mld euro. To sektor, która osiąga wyniki, dzięki którym uzyskujemy nadwyżki przy jednoczesnym utrzymaniu setek tysięcy miejsc pracy w kraju – podkreślił minister Stanisław Kalemba.

(MRiRW BP)

Warsztaty szkoleniowe w zakresie przekazywania informacji na temat tworzenia nowych miejsc pracy w kontekście zidentyfikowanych dobrych projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zleciło Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie oraz Warmińsko-Mazurskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Olsztynie zorganizowanie i przeprowadzenie 3-dniowych warsztatów szkoleniowych w zakresie przekazywania informacji na temat tworzenia nowych miejsc pracy w kontekście zidentyfikowanych dobrych projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Warsztaty skierowane są dla przedstawicieli: ośrodków doradztwa rolniczego, powiatowych urzędów pracy, urzędów gmin, izb rolniczych, lokalnych grup działania, podmiotów doradczych działających na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego.

Podczas warsztatów zaprezentowane zostaną następujące zagadnienia:

1. Przykłady dobrych praktyk w zakresie podejmowania działalności pozarolniczej oraz zasady tworzenia nowych miejsc pracy (w tym mikroprzedsiębiorstwa, różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej) z obszarów województwa objętego szkoleniem;
2. Przygotowanie projektu (jak powstaje projekt). Główne błędy we wnioskach w zakresie różnicowania w kierunku działalności nierolniczej i mikroprzedsiębiorczości;
3. Przykłady oraz metody współpracy międzyinstytucjonalnej między ośrodkami doradztwa rolniczego, powiatowymi urzędami pracy, izbami rolniczymi, lokalnymi grupami działania, urzędami gmin, podmiotami doradczymi na poziomie lokalnym, które

wspierają beneficjentów w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy;

4. Główne problemy na etapie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Warsztaty odbędą się w dniach: 11-13 marca 2013 r. w Krakowie (siedziba Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie); 18-20 marca 2013 r. w Wólce Milanowskiej (Centrum Edukacyjne); 25-27 marca 2013 r. w Olsztynie.

Osoby zainteresowane udziałem w warsztatach prosimy o kontakt z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie, tel. 12 42 40 520, oraz z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, tel. 89 53 57 684

(MRiRW DROW)

Zmiana rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie podziału środków PROW 2007–2013

Dnia 9 lutego 2013 r. weszło w życie rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 18 stycznia 2013 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Rozporządzenie zwiększa budżet działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

W przypadku pozostałych działań wymienionych w rozporządzeniu,

zarówno limity środków na poszczególne działania, jak też podział środków na poszczególne województwa pozostał utrzymany na takich samych poziomach, jak w dotychczas obowiązującym

rozporządzeniu.

Ponadto rozporządzenie reguluje tryb postępowania z wnioskami w przypadku, gdy limit środków do przyznania pomocy nie jest wystarczający do realizacji wszystkich operacji ujętych w złożonych wnioskach o pomoc.

W rozporządzeniu MRiRW w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 określono, iż terminem rozpatrzenia wniosków o przyznanie pomocy, które zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość odpowiedniego limitu środków jest 31 grudnia 2014 roku.

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2013 r. pod poz. 119., 25 stycznia br.

(MRiRW ROW)

Rozwój grup producentów rolnych

Wychodząc naprzeciw potrzebom wspierania wspólnych inicjatyw podejmowanych przez rolników, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi kładzie duży nacisk na tworzenie i rozwój grup producentów rolnych.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 wdrażane są działania zachęcające rolników do zrzeszania się, w tym działania „Grupy producentów rolnych”, w ramach którego grupy mogą ubiegać się o pomoc finansową, przez pięć pierwszych lat swojej działalności, w celu ułatwienia tworzenia i działalności administracyjnej oraz na cele inwestycyjne.

Zasady organizowania się producentów rolnych w grupy producentów rolnych i ich związki reguluje ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.). Jest ona oparta na wieloletniej tradycji gospodarczej,

wyrażającej się współpracą rolników. Określa zasady organizowania się producentów rolnych w grupy, a tych z kolei w związki grup oraz tryb ich rejestracji.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w rejestrach urzędów marszałkowskich wpisanych było 999 grup producentów rolnych, z czego 64% grup prowadziło działalność jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, 30% w formie spółdzielni, 5% jako zrzeszenie, a 1% w formie stowarzyszenia.

Poniższy wykres przedstawia liczbę grup producentów rolnych zarejestrowanych w urzędach marszałkowskich w poszczególnych latach, a także liczbę grup, które zostały wykreślone.

Należy zwrócić uwagę, iż od 2007 r. zanotowano wyraźny wzrost liczby nowoutworzonych grup producentów rolnych (w ww. okresie zarejestrowane zostały 1 004 podmioty).

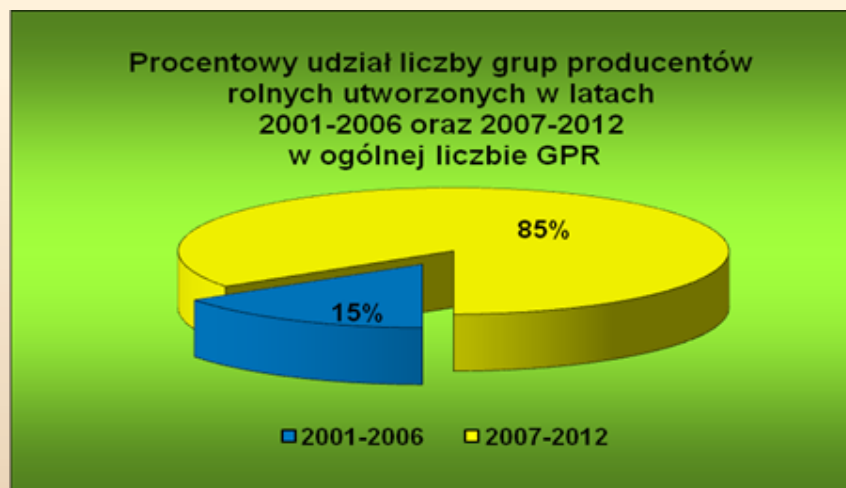
Grupy powstałe w latach 2007-2012 stanowią aż 85% wszystkich utworzonych grup producentów rolnych (wykres 2.).

Grupy producentów rolnych są najczęściej zakładane przez producentów ziarna zbóż i nasion roślin oleistych, świń oraz drobiu. Producenci ziarna zbóż i nasion roślin oleistych zorganizowani są w 248 grupach, producenci świń w 199 grupach, drobiu w 184, a ziarna zbóż w 82.

Producenci mleka utworzyli 71 grup, nasion roślin oleistych – 65, bydła – 39, ziemniaków – 26, roślin na cele energetyczne – 16, buraków cukrowych – 15, jaj ptasich – 12, liści tytoniu – 11. W pozostałych branżach zorganizowanie jest niskie.

Wykres trzeci przedstawia liczbę grup producentów rolnych, zarejestrowanych w poszczególnych województwach. Łącznie we wszystkich grupach producentów rolnych w Polsce zrzeszonych jest 25 258 producentów rolnych (11 121 producentów stanowią człon-

Wykres 2.

kowie grup tytoniowych), z czego 7 175 są to członkowie grup, działających w formie spółdzielni.

Wybór formy prawnej powstających grup producentów rolnych pozostawiony jest do decyzji tworzonej grupy. Należy zaznaczyć, że wśród 999 grup producentów rolnych, wpisanych do rejestrów marszałków województw (dane na dzień 31 grudnia 2012 r.), 305 grup zorganizowanych było w formie spółdzielni.

Pomoc finansowa dla GPR

Budżet przeznaczony na działanie 142 „Grupy producentów rolnych” w ramach PROW 2007-2013 wynosi 146 mln euro. Należy zaznaczyć, iż Uchwałą Nr 74 Komitetu Monitorującego PROW 2007-2013 z dnia 26 czerwca 2012 r. przyjęta została propozycja polegająca na zwiększeniu budżetu przedmiotowego działania o kwotę 36,5 mln euro. Projekt zmiany PROW 2007-2013 obejmujący ww. propozycję został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 180/2012 w dniu 15 października 2012 r.

Pomoc finansowa, zarówno dla aktualnych beneficjentów działania, jak również dla tych grup, które na bieżąco przystępują do Programu, ma charakter dynamiczny i jest zróżnicowana w zależności od wartości przychodów netto grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów (wysokość pomocy stanowi procentowy ryczałt od wartości sprzedaży).

Dotychczasowa wysokość pomocy finansowej, otrzymanej przez grupy producentów rolnych w ramach działania 142 PROW 2007 – 2013 (łącznie ze zobowiązaniami z lat 2004-2006), wyniosła:

- w roku 2008: 24,56 mln zł

Wykres 3.

- w roku 2009: 54,58 mln zł
- w roku 2010: 67,07 mln zł
- w roku 2011: 84,03 mln zł
- w roku 2012: 113,29 mln zł

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w ramach przedmiotowego działania wydanych zostało 893 decyzje o przyznaniu pomocy. Grupom producentów rolnych (łącznie z lat 2004-2006 oraz z lat 2007-2013) została wypłacona pomoc finansowa w wysokości 343,53 mln zł. Ponadto, do końca 2012 r. wydano 1 617 decyzji przyznających płatność, z czego kwota zrealizowanych płatności dla grup producentów rolnych z okresu programowania 2007-2013 to 293,4 mln zł, natomiast w ramach zobowiązania z poprzedniego okresu programowania 2004-2006 wypłacono kwotę 50,15 mln zł.

Beneficjenci działania „Grupy producentów rolnych” w ramach PROW 2007-2013 otrzymali środki z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na wyprzedzające finansowanie przyszłej pomocy. W 2012 r. 117 grup producentów rolnych złożyło wnioski o przyznanie wyprzedzającego finansowania, podpisano 112 umów, a wysokość środków finansowych wynikająca z tych umów wyniosła 8 736 999,36 zł.

Jednocześnie, grupa producentów rolnych, oprócz możliwości skorzystania z pomocy finansowej w ramach działania „Grupy producentów rolnych”, może być również beneficjentem działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego PROW 2007-2013. Zgodnie z posiadanymi danymi za 2012 r., grupy producentów rolnych w ramach przedmiotowego działania złożyły 117 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 4 920 507,64 zł. Jednocześnie podpisano 112 umów na kwotę 4 736 999,36 zł.

Należy zauważyć, że grupy producentów rolnych mają również możliwość korzystania ze wsparcia w ramach

innych działań PROW 2007-2013, takich jak: „Działania informacyjne i promocyjne” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

Z dniem 1 grudnia 2012 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 listopada 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu produktów i grup produktów, dla których mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych (Dz. U. poz. 1292). Przedmiotem zmian było wprowadzenie przepisów, umożliwiających zmniejszenie wymaganego limitu minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej grupy producentów rolnych w przypadku wystąpienia w gospodarstwie członka lub członków grupy negatywnych skutków działania siły wyższej lub wystąpienia wyjątkowych okoliczności, mających bezpośredni negatywny wpływ na funkcjonowanie grupy.

Dalsza promocja i wsparcie konsolidacji producentów m.in. w grupy producentów rolnych może odegrać kluczową rolę dla podniesienia konkurencyjności i wzrostu gospodarczego europejskiego rolnictwa i obszarów wiejskich. Powyższą szansę zauważa również m.in. Komisja Europejska. Jednym z sześciu wspólnotowych priorytetów rozwoju obszarów wiejskich, przyczyniających się również do realizacji Strategii Europa 2020, jest poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie. Propozycja legislacyjna odnosząca się do wsparcia rozwoju obszarów wiejskich po roku 2013 zakłada, że cel ten może zostać osiągnięty m. in. poprzez kontynuację wsparcia na tworzenie grup producentów rolnych. W przedstawionym w dniu 12 października 2011 r. projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskie-

go i Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r., Komisja Europejska opowiedziała się m.in. za dalszym wspieraniem tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych w nowym okresie programowania.

W związku ze zbliżającym się końcem okresu programowania 2007-2013 oraz mając na uwadze projekt rozporządzenia Komisji (UE) zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), w którym założono brak możliwości podejmowania zobowiązań przez Agencję Płatniczą po roku 2013, a jednocześnie zwracając uwagę na bieżące przejmowanie przez nową perspektywę finansową zobowiązań wykraczających poza ramy 2007-2013 planowane jest zamknięcie naboru w działaniu 142 „Grupy producentów rolnych” oraz 132 „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”. Proponowany termin zakończenia składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach ww. działań to 31 sierpnia 2013 r.

(MRiROW)

Działanie: Modernizacja gospodarstw rolnych

W ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w województwie małopolskim, we wsi Gołomnia – Wawrzeńczyce, został zrealizowany projekt inwestycyjny w gospodarstwie warzywniczym.

Projekt polegał na zakupie i montażu dwóch zestawów chłodniczych typu S 17 RSW Split o mocy chłodniczej 14 200 W.

Gospodarstwo beneficjenta ma powierzchnię 4,67 ha. Warzywa są uprawiane zarówno w gruncie jak i pod osłonami. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa wynosi 42,97 ESU. Beneficjent posiada zaplecze do prowadzenia produkcji, szklarnie, budynki gospodarcze oraz niezbędny park maszynowy.

Wartość całkowita projektu wyniosła 47 119 zł. Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW wyniosła 11 580 zł. Całkowita wysokość wypłaconego dofinansowania wyniosła natomiast 15 440 zł.

Zrealizowana inwestycja przyczyniła się do zwiększenia intensywności upraw poprzez możliwość dłuższego przechowywania zbiorów, co umożliwiło beneficjentowi dwukrotne nasadzenie w ciągu jednego roku. Dostosowano tym samym profil i skalę produkcji do potrzeb rynku. Poprzez stworzenie właściwych warunków przechowywania warzyw uległa poprawie jakość przechowywanych towarów oraz poprawiły się warunki higieny i bezpieczeństwa produkcji warzyw.

Inwestycja wpłynęła pozytywnie na wzrost wartości dodanej brutto gospodarstwa (o 30 %) oraz umożliwiła zmniejszenie strat towarowych o ok. 15% w skali roku.

Na załączonych zdjęciach beneficjent przedstawił gospodarstwo i widok zamontowanego zestawu chłodniczego S 17 RSW Split.

Działanie: Odnowa i rozwój wsi

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w województwie lubelskim, we wsi Gościeradów Folwark, został zrealizowany projekt inwestycyjny polegający na modernizacji stadionu sportowego. Realizacja projektu obejmowała:

- remont punktu kasowego,
- wykonanie siatek ogrodzeniowych

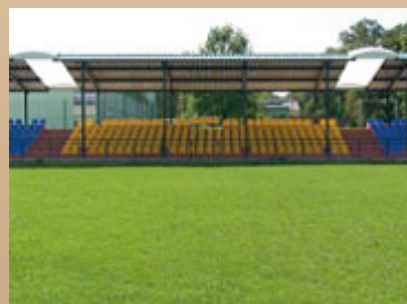
- za bramkami,
- ogrodzenie stadionu,
- wykonanie nowej zadaszanej trybuny widokowej,
- utwardzenie kostką brukową placu wokół stadionu i wykonanie parkingu na 30 miejsc.

Wartość całkowita projektu wyniosła 855 140,07 zł. Wkład beneficjenta wyniósł 355 140,07. Wysokość dofinansowania w ramach PROW wyniosła 500 000,00 zł

Celem realizacji projektu przez samorząd gminny w Gościeradowie było przede wszystkim zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy Gościeradów w zakresie możliwości rozwoju zainteresowań sportowych. Zmodernizowanie stadionu sportowego pozwoli na organizację w gminie wydarzeń sportowych, kulturalnych i okolicznościowych.

Przyczyni się także do realizacji celu nadrzędnego PROW 2007-2013, w tym zakresie, czyli poprawy jakości życia na obszarach wiejskich.

Na załączonych zdjęciach beneficjent przedstawił efekty realizacji powyżej opisanego projektu.

Informacja o realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 według stanu na dzień 31 stycznia 2013 r.

Kod działania	Nazwa działania	Limit środków dla działania na lata 2007-2013 Ogółem (EUR)	Złożone wnioski		Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)		liczba płatności	liczba różnych beneficjentów	Zrealizowane płatności		wykorzystanie limitu środków EFRRW	
			liczba	Kwota umów / decyzji (zł)	liczba umów / decyzji	Kwota umów / decyzji (zł)			Ogółem	Ogółem		EFRRW
oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego		7 460 397 000,00	281565	26330430413,70	224142	24586118987,84	4687659	310449	19979906505,63	15026038674,12	65,70%	
111	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	30 000 000,00	392	359 551 535,88	85	81 618 741,74	185	36	53 422 469,60	37 788 447,13	40,12%	
112	Ułatwianie startu młodym rolnikom	420 000 000,00	29 240	2 001 625 000,00	23 143	1 594 275 000,00	23 130	23 129	1 593 000 000,00	1 194 750 000,00	93,62%	
113	Renty strukturalne	2 389 600 000,00	82 563		73 156	9 648 615 634,65	4 111 154	73 275	6 942 578 308,98	5 206 915 002,28	72,31%	
114	Korzystanie z usług doradczych	78 000 000,00	53 830	208 578 160,00	44 043	168 096 560,00	28 042	25 167	82 191 434,53	61 643 572,88	25,30%	
121	Modernizacja gospodarstw rolnych	2 147 265 889,00	79 018	11 195 659 471,10	57 166	8 054 855 576,84	62 259	42 175	6 423 883 078,11	4 865 040 920,15	72,29%	
123	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	932 000 000,00	2 844	7 810 328 913,86	1 491	2 881 755 849,11	1 529	882	1 675 643 649,65	1 256 732 736,12	43,62%	
125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	637 531 111,00	622	2 928 136 529,46	507	1 666 717 960,25	500	55	512 449 738,33	384 312 011,23	19,09%	
126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	100 000 000,00	6 954	642 967 502,10	2 889	218 046 125,65	2 817	2 569	186 713 230,27	140 034 918,95	44,42%	
132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	30 000 000,00	25 102	0,00	20 730	74 693 985,88	22 987	12 689	17 264 856,46	12 948 562,74	13,87%	
133	Działania informacyjne i promocyjne	10 000 000,00	57	982 754 497,23	17	4 828 334,97	432 880	7	2 690 206,84	2 017 655,10	6,48%	
141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania z lat 2004-2006	540 000 000,00						152 928	2 130 066 483,66	1 597 549 099,03	99,06%	
142	Grupy producentów rolnych?	146 000 000,00	943	200 828 804,07	915	192 615 218,75	2 158	811	360 003 049,20	266 305 748,51	59,31%	
oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich		5 337 112 631,00	5 073 219	7 708 990 239,10	4907007	14 673 828 644,06	5420071	918 191	14329656012,57	11468189337,55	66,34%	
211/212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	2 448 750 000,00	4 456 048		4 333 214	7 972 752 299,63	4 451 885	865 329	7 848 733 891,86	6 278 970 783,20	79,62%	
214	Program rolniczo-rozdwojskowy (płatności rolniczo-rozdwojskowe)	2 314 861 111,00	598 996	6 619 170 961,23	562 300	5 997 856 902,54	896 167	145 385	5 663 249 457,63	4 535 080 105,15	59,94%	
221/223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	443 501 520,00	17 783	351 175 711,57	11 199	234 362 135,89	71 842	14 395	650 101 611,08	520 081 607,60	36,81%	
226	Odtwarzanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	130 000 000,00	392	738 643 566,30	294	468 857 306,00	177	117	167 571 052,00	134 056 841,60	30,92%	
oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich		3 568 530 031,00	72 612	25654457961,58	34 041	12 752 010 690,77	24 462	18 220	6 901 069 757,83	4731823600,07	42,54%	
311	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	345 580 000,00	28 999	2 625 841 659,12	14 265	1 255 587 551,69	10 787	9 786	849 473 860,45	637 105 388,42	59,50%	
312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1 023 583 600,00	31 252	6 046 317 091,39	10 547	1 914 569 750,96	6 235	5 189	821 657 195,68	616 242 890,35	19,36%	
321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	1 609 786 431,00	4 460	12 453 610 529,90	3 459	7 106 168 317,10	2 637	1 719	3 545 060 307,60	2 362 952 444,56	46,66%	
313/322/323	Odnowa i rozwój wsi	589 580 000,00	7 901	4 528 688 681,17	5 470	2 475 685 071,02	4 803	2 956	1 684 878 194,10	1 115 522 876,74	61,50%	
413	Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju	620 500 000,00	44 633	3 301 237 849,13	18 943	1 500 127 887,35	11 972	6 193	776 674 544,09	519 955 244,69	25,05%	
	"małe projekty"		31 906	596 970 994,89	13 419	226 985 331,15	8 919	4 889	185 437 827,01	104 091 855,93		
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej		3 017	230 178 331,49	941	72 045 579,80	490	454	33 407 230,68	26 671 996,48		
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw		3 653	453 446 676,79	532	60 650 943,37	269	239	21 487 485,24	17 044 333,39		
	Odnowa i rozwój wsi		6 077	2 020 641 845,96	4 051	1 140 446 033,03	2 294	1 636	536 342 001,16	372 147 058,89		
421	Wdrażanie projektów współpracy	15 000 000,00	392	30 103 531,23	275	15 606 586,26	284	167	5 215 503,93	4 064 133,48	8,09%	
431	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania	152 000 000,00	1 018	534 561 249,31	997	526 932 816,89	3 885	337	250 696 489,69	195 363 254,18	39,09%	
	Pomoc Techniczna	266 000 000,00	2 025	648 603 997,17	1 779	522 576 341,68	1 559	22	435 296 193,61	326 472 126,81	39,34%	
	RAZEM:	17420139662,00	5475484	64208385241,22	5187184	54577201954,85	10149892	1082975	42678515007,35	32271906370,90	59,07%	

1. Zaznaczone pola nie są wypełniane ze względu na specyfikę działań

2. Szacowana wartość decyzji przyznanych pomocy z udziału Grupy producentów rolnych jest niższa od zrealizowanych płatności z uwagi na to, że decyzja o przyznaniu pomocy jest wydawana tylko w pierwszym roku składania wniosków, zaś w następnych latach są wydawane decyzje o przyznaniu płatności.

3. Kwota podana w pozycji limit środków RAZEM odnosi się do wszystkich działań wdrażanych w ramach PROW 2007-2013

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Informacja tel.: +48 22 623 10 00

Fax: +48 22 623 27 50, 623 27 51

kancelaria@minrol.gov.pl

www.minrol.gov.pl

Redakcja:
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

tel. + 48 22 623 18 42
fax. + 48 22 623 20 51
www.minrol.gov.pl, www.ksow.gov.pl
Zdjęcia pochodzą z archiwum BP MRiRW oraz au-
torów informacji.